

עיריית פתח-תקוה לשכת מנכ"ל

עמוד 1 מתוך 7 עמודים	מספר נוהל: 30-11-004	שם הנוהל: בדיקת מע' חשמל וכיבוי אש
ערך: מאיר סאיג	חל על: כל יחידות העירייה	פרק: בטיחות וגיהות
מהדורה: 1	עדכון אחרון: 14.07.2013	תאריך תחולה: 30.01.2003

1. כללי

- 1.1 הנוהל נועד כדי לקיים ולשמור על התקנות וחוקי הבטיחות הנוגעים לנושאים: מערכות חשמל וציוד כיבוי אש.
- 1.2 בכל יחידה מצוי אוגדן הבטיחות (בצבע אדום) ובו כללי התנהגות והנחיות בטיחות שכל מנהל חייב להכיר. לברורים יש לפנות לממונה על הבטיחות.
- 1.3 באוגדן זה ישמרו מעתה גם טפסים המיועדים לרישום בדיקות תקופתיות שבוצעו ביחידה. (ראה נספחים).
- 1.4 אם נתגלו ליקויים כלשהם במערכות והציוד, על העובד שגילה את הליקוי או שהליקוי הובא לידיעתו, לדווח מיידיית למנהל משרדי הרשות או למנהל היחידה או לקרוא לקבלן משנה לתיקון הליקויים.
- 1.5 האחריות לאחזקתן, בדיקתן ותקינותן של מערכות ציוד חשמל וכיבוי אש מוטלת על בעל התפקיד ובתחום טיפולו כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים, למעט מטלות שהוטלו ע"פ נוהל זה במישרין על מנהל/ת היחידה ובהעדר/ה על ממלא מקומו. ביחידה שמנהלה לא מינה עובד שעליו האחריות לבדיקות הבטיחותיות - על המנהל לבצען בעצמו.

2. מטרה

- 2.1 בדיקות תקופתיות של מערכות, ציוד חשמל וכיבוי אש לפי לוחות זמנים, כדי לשפר את נושא הבטיחות בעירייה.
- 2.2 הגדרת האחריות והסמכות בנושאים הללו.

3. הפניות/מסמכים ישימים

- 3.1 נספח א' – טופס לבדיקת מערכות חשמל.
- 3.2 נספח ב' – טופס לבדיקת מערכות וציוד לכבוי אש.
- 3.3 יש לעיין גם בנוהל "איתור וסילוק מפגעים" (באוגדן הנהלים) + "הוראות בטיחות – חשמל" (באוגדן הבטיחות).

4. הגדרות

עיריית פתח-תקוה לשכת מנכ"ל

שם הנוהל : בדיקת מע' חשמל וכיבוי אש	מספר נוהל : 30-11-004	עמוד 2 מתוך 7 עמודים
פרק : בטיחות וגיהות	חל על: כל יחידות העירייה	ערך: מאיר סאיג
תאריך תחולה : 30.01.2003	עדכון אחרון : 14.07.2013	מהדורה : 1

4.1 " חשמלאי בודק" = בעל רשיון חשמלאי בודק בהתאם לחוק החשמל המורשה לעסוק בביצוע בדיקות של מתקן חשמלי בעל עצמת זרם כפי שהותר ברישיונו.

5. אחריות וסמכות

מס"ד	הגורם האחראי	תחום האחריות
1.	מנהל היחידה	יישום הנוהל בתחום אחריותו

6. השיטה

6.1 מערכות חשמל :

לוחות הזמנים לבדיקות ולפעולות המתוארות בנוהל מפורטים בנספחים .

6.1.1 מנהל היחידה יבדוק או ימנה עובד (נאמן הבטיחות או עובד מתמצא באחזקה) שתפקידו יהיה לבדוק בדיקה פשוטה של ממסרי הפחת המצויים ביחידה - עובד זה ילחץ על לחצן הבדיקה **אחת לחודש** בממסר הפחת (המנגנון המונע התחשמלות) המצוי ביחידה וגורם להפסקת חשמל ויחזיר את המצב לקדמותו. על הבודק לציין את תאריך הבדיקה בטופס הבדיקה ולחתום כאות לכך שבצע את הבדיקה.

הערה : מומלץ לבצע את הבדיקה בתחילת יום עבודה או בסיומו למניעת תקלות ואיבוד מידע.

6.1.2 והיה והמערכת אינה מתנתקת כתגובה ללחיצה או שמתגלה תקלה אחרת- על הבודק להודיע מיידית (כמקרה דחוף) למנהל משרדי הרשות או למנהל היחידה לבצע הזמנה ישירה של חשמלאי מוסמך שמצוי בקשרי עבודה עם העירייה (בהתאם למקובל ולמותר ביחידה) .

6.1.3 העובד שמונה לפי סעיף 4.1.1 יבצע אחת לחודש גם בדיקה חזותית של שקעים, נורות ושל לוח החשמל.

ארון החשמל חייב להיות נקי ופנוי מחפצים דליקים. והיה ויש בו חפצים כאלה – ידאג לסלקם למקום מתאים.

6.1.4 **בדיקת לוח החשמל** : שלמות ותקינות הלוח, הידוק ברגים וכד' חייבת להתבצע לפני הכנסתו לשימוש וכן **אחת לשנה ובאמצעות # חשמלאי בודק**, במהלך תיקון אחר או באופן יזום. בדיקה שלא נרשמה בטופס המיועד לכך – כאילו לא בוצעה.

6.1.5 **בדיקת רציפות הארקה** : חייבת להתבצע באמצעות #חשמלאי בודק לפני הכנסת המערכת לשימוש וכן אחת ל- 5 שנים (בהתאם לדרישות החוק).

עיריית פתח-תקוה לשכת מנכ"ל

שם הנוהל : בדיקת מע' חשמל וכיבוי אש	מספר נוהל : 30-11-004	עמוד 3 מתוך 7 עמודים
פרק : בטיחות וגיהות	חל על: כל יחידות העירייה	ערך: מאיר סאיג
תאריך תחולה : 30.01.2003	עדכון אחרון : 14.07.2013	מהדורה : 1

רציפות וטיב הארקה חשובים למניעת התחשמלות . כדי להיות בטוח שבוצעה בדיקה כזו חייב להתבצע רישום של המועד שבוצעה הבדיקה ושל המועד לבדיקה הבאה . על גבי הדלת בצד הפנימי של ארון החשמל יוצמד הטופס ובו יצוינו מועדי הבדיקות שבוצעו והמועדים הקרובים לביצוע.

6.1.6 בדיקת גנראטורים ומערכות אל פסק (UPS) ביחידות הרלוונטיות בלבד. בדיקה של גנראטורים ומערכות אל פסק חייבות להתבצע לפני הכנסתן לשימוש וכן אחת ל 5 שנים – ע"י חשמלאי בודק ובהתאם לדרישות החוק.

6.1.7 פעולות הרישום והבקרה – באחריות מנהלי היחידות:

- צילום הנספחים א' וב' במספר עותקים.
- הכנת "אוגדן בטיחות" שבו יאוחסנו בחוץ נפרד הטפסים הממולאים. עותק נוסף של הטופס יודבק על דלת ארון החשמל .
- תיאום הבדיקות עם מנהל משרדי הרשות או עם קבלני משנה.
- מעקב אחר לוחות הזמנים לביצוע הבדיקות.

6.2 ביקורת ותחזוקה של ציוד וכלי עבודה חשמליים:

- 6.2.1 תחזוקת הכלים והציוד הינה באחריותו של מנהל היחידה.
- 6.2.2 הטיפול בכלים והתחזוקה חייבים להתבצע ע"י עובדים מיומנים ומוסמכים בלבד.
- 6.2.3 הביקורת, התחזוקה והאחסנה של הציוד והכלים צריכים להתבצע ע"פ הוראות היצרן.
- 6.2.4 תיקון כלי מקולקל צריך להיעשות ע"י בעל מקצוע מוסמך בלבד.
- 6.2.5 השימוש בכלי עבודה חשמליים מיטלטלים כגון: דיסק, מקדחה וכד', מותר אך ורק אם הם עונים לדרישות התקן ומסומנים בסימון בינלאומי לבידוד כפול שהוא הריבוע הכפול

6.3 מערכות וציוד לכיבוי אש

6.3.1 מנהל היחידה יבדוק או ימנה עובד אחראי (נאמן הבטיחות או עובד המתמצא באחזקה), שתפקידו יהיה לבקר ולוודא את קיומם של בדיקות ציוד ומערכות כיבוי אש לפי פרק זה של הנוהל. לוחות הזמנים לבדיקות ולפעולות המתוארות בנוהל מפורטים בנספח ב'.

6.3.2 בקרה ויזואלית אחר מטפי כיבוי אש:

אחת לחודש יבדוק העובד האחראי, שמונה ע"י מנהל היחידה, את מטפי הכיבוי ביחידה בדיקה שוטפת ויזואלית שתכלול את הנושאים הבאים:

- המטפה מוצב במקומו המיועד.
- הגישה למטפה חופשית ואין בסביבתו חפצים שמסתירים אותו.
- הוראות השימוש במטפה קריאות ומופנות לעבר המשתמש .
- נצרת המטפה במקומה והחותם שלם.
- אין סימני פגיעה ברורים או מחסור באביזרים או בחלקים.
- אין סימני חלודה.

עיריית פתח-תקוה לשכת מנכ"ל

שם הנוהל : בדיקת מע' חשמל וכיבוי אש	מספר נוהל : 30-11-004	עמוד 4 מתוך 7 עמודים
פרק : בטיחות וגיהות	חל על: כל יחידות העירייה	ערך: מאיר סאיג
תאריך תחולה : 30.01.2003	עדכון אחרון : 14.07.2013	מהדורה : 1

- אין סימני דליפה.
- לחץ המטפה תקין (המחוג נמצא בתחום הירוק).
- אם עברה שנה מיום הבדיקה הקודם. על כל מטפה מצוין תאריך הבדיקה האחרון.
- פרטי הבדיקה והתקלות יתועדו ע"ג טופס כמופיע בנספח ב'.
- 6.3.3. במקרה של אי התאמה לדרישות, בין אם הבדיקה עצמית ובין אם היא מבוצעת ע"י גורם חיצוני- על הבודק לדווח למנהל משרדי הרשות/למנהל מח' אחזקת מבני חינוך ולמנהל היחידה ולרשום את פרטי התקלה בטופס המתואר בנספח ב'.
- 6.3.4. **תחזוקה תקופתית לציוד כיבוי אש: אחת לשנה** יזמנו מנהל משרדי הרשות ומנהל אחזקת מוסדות חינוך (לפי העניין כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים) חברת שירותי אחזקה מוסמכת לבדיקת ציוד כיבוי אש הכולל: מטפי כיבוי אש, ארון כיבוי אש, גלגילונים, זרנוקים, מזנקים, ברזי כיבוי וכד'.
המנהל ים הללו יוודאו שהחברה תבצע בדיקה הידרוסטטית למטפי כיבוי אש אחת ל- 5 שנים.
- 6.3.5. **גלאי עשן:** אחת לשנה יזמנו מנהל משרדי הרשות ו מנהל אחזקת מוסדות חינוך (לפי העניין כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים), את מכון התקנים או מעבדה מאושרת אחרת שהוסמכה על ידו, לבדוק את תקינות גלאי העשן במקומות שהן מוצבים.
- 6.3.6. **מתזי מים (ספרינקלרים):** אחת לשנה יזמנו מנהל משרדי הרשות ומנהל אחזקת מוסדות חינוך (לפי העניין כמוגדר בנוהל איתור וסילוק מפגעים), את מכון התקנים או מעבדה מאושרת אחרת שהוסמכה על ידו לבדוק את תקינות מתזי המים במקומות שהם מותקנים.
- 6.3.7. נוסף על הבדיקות האמורות לעיל, כל מנהל יחידה יוודא ששירותי הכיבוי המקומיים ערכו ביחידתו בדיקה תקופתית למניעת דליקות אחת לשנה לפחות.
- כשהובא לידיעת היחידה דוח מטעם שירותי הכיבוי המקומיים/מדור מניעת דליקות – עליה לפעול ללא דיחוי למילוי אחר כל הדרישות כמופיע בדוח.
- 6.3.8. כל פעולות המעקב אחר ביצוע תיקון הליקויים מצויות בתחום אחריותו של מנהל היחידה.
- 6.3.9. ביחידות: אגף הנוער, אגף רווחה ובריאות ורשת הספריות העירונית על כל סניפיהן, המטלות המוגדרות בפרק 6 של נוהל זה יטופלו באחריות מנהל היחידה באמצעות עובד האחזקה היחידתי ובתיאום עם מנהל משרדי הרשות.

הערה: אין בנוהל זה כדי לגרוע מכל הנדרש ע"פ הוראות כל דין.
במקרים בהם הוצאו הנחיות ע"י גורם ממשלתי מוסמך השונות מהנאמר בנוהל זה, יש לנהוג ע"פ ההוראות המחמירות מביניהן.

עיריית פתח-תקוה
לשכת מנכ"ל

עמוד 5 מתוך 7 עמודים	מספר נוהל: 30-11-004	שם הנוהל: בדיקת מע' חשמל וכיבוי אש
ערך: מאיר סאיג	חל על: כל יחידות העירייה	פרק: בטיחות וגיהות
מהדורה: 1	עדכון אחרון: 14.07.2013	תאריך תחולה: 30.01.2003

7. חתימות

כתב:

ז' באב תשע"ג - 14.07.2013

מאיר סאיג

תאריך

הממונה על הבטיחות

אישר:

ט' באב תשע"ג - 16.07.2013

אבי בן חמו

תאריך

מנכ"ל העירייה

עיריית פתח-תקוה
לשכת מנכ"ל

שם הנוהל : בדיקת מע' חשמל וכיבוי אש	מספר נוהל : 30-11-004	עמוד 6 מתוך 7 עמודים
פרק : בטיחות וגיהות	חל על: כל יחידות העירייה	ערך: מאיר סאיג
תאריך תחולה : 30.01.2003	עדכון אחרון : 14.07.2013	מהדורה : 1

נספח א

בדיקת מערכות חשמל לשנת

- יש לתייק באוגדן הבטיחות 2. בדיקת הסעיפים 4 - 2 יבוצעו ע"י חשמלאי בודק.
- בדיקת ממסר פחת (אחת לחודש ע"י עובד מהיחידה)**

החודש	שם	תפקיד	חתימה	הערות
ינואר				
פברואר				
מרץ				
אפריל				
מאי				
יוני				
יולי				
אוגוסט				
ספטמבר				
אוקטובר				
נובמבר				
דצמבר				

2. בדיקת לוח החשמל (אחת לשנה ע"י חשמלאי בודק)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

3. בדיקת רציפות הארקה (אחת ל- 5 שנים ע"י חשמלאי בודק)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

4. בדיקת גנרטורים ומערכות אל-פסק (אחת ל- 5 שנים ע"י חשמלאי בודק)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

עיריית פתח-תקוה
לשכת מנכ"ל

שם הנוהל : בדיקת מע' חשמל וכיבוי אש	מספר נוהל : 30-11-004	עמוד 7 מתוך 7 עמודים
פרק : בטיחות וגיהות	חל על: כל יחידות העירייה	ערך: מאיר סאיג
תאריך תחולה : 30.01.2003	עדכון אחרון : 14.07.2013	מהדורה : 1

נספח ב

בדיקת מערכות וציוד לכיבוי אש לשנת _____

1. לתייק באוגדן הבטיחות 2. הבדיקות בסעיפים 2-3 יבוצעו ע"י חברת שירות מוסמכת לתחזוקת ציוד לכיבוי אש. 3. סעיפים 4-5 יבוצעו ע"י מכון התקנים או מי שהוסמך לכך.
1. **בדיקת ויזואלית למטפי כיבוי אש (אחת לחודש ע"י עובד היחידה)**

החודש	שם	תפקיד	חתימה	הערות
ינואר				
פברואר				
מרץ				
אפריל				
מאי				
יוני				
יולי				
אוגוסט				
ספטמבר				
אוקטובר				
נובמבר				
דצמבר				

2. בדיקת ציוד כיבוי אש (אחת לשנה ע"י תחזוקאי מטפים מוסמך לציוד כיבוי אש)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

3. בדיקת גלאי עשן (אחת לשנה ע"י מכון התקנים או מי שהוסמך על ידו)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____

4. בדיקת מתזי מים במקומות שמותקנים מתזים (אחת לשנה ע"י מכון התקנים או מי שהוסמך על ידו)

הבדיקה האחרונה נעשתה ע"י _____ בתאריך _____
חתימה: _____ תאריך הבדיקה הבאה: _____